

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
WE WRZEŚNI**

www.gov.pl/web/psse-wrzesnia
sekretariat@psse-wrzesnia.pl
psse.wrzesnia@pis.gov.pl
higiena.komunalna@psse-wrzesnia.pl
/7891513809/SkrytkaESP

ul. Słowackiego 2
62-300 Września
NIP 7891513809
REGON 639615830
BDO: 000538262

ON-HK.903.50.2022

Września, dnia 16.03.2022 r.

**Gmina Września
ul. Ratuszowa 1
62-300 Września**

**OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI
DLA GMINY WRZEŚNIA
za 2021 rok**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195), § 23 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), art. 12 ust. 1 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni na podstawie sprawozdań z własnych badań jakości wody oraz sprawozdań z wyników badań przekazywanych przez przedsiębiorstwo wodociągowe dokonuje oceny obszarowej jakości wody dla gminy Września.

1. Producenty wody.

Producentem wody na terenie gminy Września jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. we Wrześni ul. Miłosławska 1. Na terenie gminy Września znajduje się 10 wodociągów publicznych, zaopatrujących stałych mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia, zlokalizowanych: we Wrześni, Kaczanowie, Nowym Folwarku, Otocznie, Bardzie, Gozdowie, Gutowie Małym, Marzeninie, Sokołowie, Gulczewie oraz 1 wodociąg lokalny Spółdzielni Mleczarskiej, który korzysta z własnego ujęcia wody, produkujący wodę na własne potrzeby i nie zaopatrujący stałych mieszkańców.

Wielkość produkcji wody nadzorowanych wodociągów, zaopatrujących stałych mieszkańców wynosiła 8 729 m³/d, zaopatrując łącznie 47 430 mieszkańców gminy Września.

2. Wielkość produkcji, liczba ludności zaopatrywanej w wodę, jakość wody, przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów, prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody.

Tabela 1 – informacje dotyczące produkcji wody, liczby ludności zaopatrywanej w wodę oraz jakości dostarczanej wody.

Nazwa wodociągu	Produkcja wody (m ³ /d)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Ocena jakości wody – <u>za rok 2021</u>	Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów	Prowadzone postępowania administracyjne
Wodociąg publiczny Września	6171	31294	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 6 decyzji stwierdzających przydatność wody
Wodociąg publiczny Kaczanowo	751	4151	warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi	żelazo (przekroczenia wahały się w granicach od 213 µg/l do 1637 µg/l) mangan (przekroczenia wahały się w granicach od 52 µg/l do 288 µg/l)	wydano 1 decyzję stwierdzającą przydatność wody oraz 1 decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody
Wodociąg publiczny Otoczna	467	3687	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 3 decyzje stwierdzających przydatność wody
Wodociąg publiczny Nowy Folwark	434	2338	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 2 decyzje stwierdzające przydatność wody
Wodociąg publiczny Sokołowo	272	1328	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 2 decyzje stwierdzające przydatność wody
Wodociąg publiczny Gozdowo	121	861	woda przydatna do spożycia przez ludzi	żelazo (przekroczenia wahały się w granicach od 210 µg/l do 287 µg/l;) mangan (przekroczenia wahały się w granicach od 61 µg/l do 85 µg/l)	wydano 2 decyzje stwierdzające przydatność wody oraz 1 decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody
Wodociąg publiczny Bardo	234	1603	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 3 decyzje stwierdzające przydatność wody
Wodociąg publiczny Gutowo	125	682	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 3 decyzje stwierdzające przydatność wody

Małe					
Wodociąg publiczny Marzenin	121	1129	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 2 decyzje stwierdzające przydatność wody
Wodociąg publiczny Gulczewo	33	357	woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie gr. coli (1,2,6 i 9 jtk/100ml); E. coli (1 jtk/100 ml); enterokoki (2 jtk/100ml w sieci)	wydano 2 decyzje stwierdzające przydatność wody
Wodociąg lokalny Spółdzielni Mleczarskiej we Wrześni	86	-	woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 1 decyzję stwierdzającą przydatność wody

W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykonywane były badania wody w ramach monitoringu parametrów grupy A, monitoringu parametrów grupy B w zakresie i z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Monitoring grupy A obejmuje zakres podstawowy parametrów fizycznych, organoleptycznych, chemicznych i mikrobiologicznych. Monitoring grupy B stanowi rozszerzenie monitoringu kontrolnego i dostarcza niezbędnych informacji do oceny jakościowej wodociągu i obejmuje swoim zakresem m.in. metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody.

W 2021 r. w ramach monitoringu jakości wody:

- prowadzonego przez inspekcję sanitarną w ramach kontroli urzędowej, w zakresie monitoringu grupy A pobrano 59 prób wody do badań, w zakresie monitoringu grupy B – pobrano 12 prób, w zakresie nadzoru sanitarnego 68 prób,
- prowadzonego zakład Spółdzielni Mleczarskiej, który korzysta z własnego ujęcia wody, produkujący wodę na własne potrzeby i nie zaopatrujący stałych mieszkańców zakresie monitoringu grupy A pobrano 3 próby do badań, w zakresie monitoringu grupy B 1 próbę.

Przez rok 2021 jeden wodociąg publiczny na terenie gminy Września tj. Kaczanowo borykał się z ponadnormatywną zawartością związków manganu i żelaza.

Wodociąg publiczny w Kaczanowie - analiza wody pobranej w ramach kontroli urzędowej w dniu 01.02.2021 r. wykazała ponadnormatywne wartości mętności 5,1 NTU, barwy 20 mg/l Pt i nieakceptowalny zapach. Badanie przeprowadzone w dniu 18.02.2021 r. wykazało ponadnormatywne ilości związków żelaza 743 µg/l, barwę na poziomie 20 mg/l Pt i mętność 4,7 NTU. W związku z zaistniałą sytuacją PPIS we Wrześni wystosował pismo do właściciela wodociągu o podjęcie działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości wody. Wyniki badań wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej w miesiącu lutym wykazały zanieczyszczenie wody związkami żelaza i manganu. W dniu 23.02.2021 r. PPIS we Wrześni wydał komunikat o pogorszeniu jakości chemicznej wody przeznaczonej do spożycia. W celu poprawy jakości wody właściciel wodociągu podjął następujące działania: sprawdzenie złożeń, płukanie filtrów, usunięcie

awarii sprężarki powietrza, płukanie sieci wodociągowej. Badania wody wykonane w marcu wykazały poprawę jakości chemicznej wody, w związku z czym w dniu 08.04.2021 PPIS wydał decyzję o przydatności wody do spożycia. Podjęte działania nie przyniosły rezultatów w dłuższym okresie czasu, gdyż kolejne badania wykazały podwyższoną mętność 2,4 NTU, żelazo w ilości 399 µg/l, 1637 µg/l, 1230 µg/l i 374 µg/l oraz mangan w ilości 66 µg/l i 52 µg/l. W dniu 28.05.2021 r. PPIS wydał kolejny komunikat o pogorszeniu jakości wody z przedmiotowego wodociągu i wezwał właściciela wodociągu do podjęcia działań naprawczych. Podwyższoną zawartość manganu na poziomie 52µg/l - 88µg/l. wykazały również badania przeprowadzone zarówno w ramach urzędowej jak i wewnętrznej kontroli w miesiącach od czerwca do sierpnia. Powyższe skutkowało wydaniem w dniu 06.08.2021 r. decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia w zakresie manganu z terminem wykonania do dnia 17.01.2022 r. przy dopuszczalnej zawartości manganu w wodzie nie przekraczającej 90 µg/l, który to termin na wniosek podmiotu w dniu 09.02.2022 r. prolongowano do dnia 19.03.2022 r.

W minionym roku odnotowano incydentalne wystąpienia ponadnormatywnych wartości: manganu i żelaza w Gozdowie oraz wystąpienia bakterii grupy coli, enterokoków i E. coli w Gulczewie.

Wodociąg publiczny w Gozdowie - żelazo, mangan - przekroczenie trwało 151 dni (kwiecień-wrzesień). Analiza wody pobranej w ramach kontroli urzędowej w dniu 12.04.2021 r. wykazała ponadnormatywną zawartość związków żelaza w ilości 287 µg/l i mętność równą 2,5 NTU. Przekroczenie powyższych parametrów wykazały kolejne badania wody przeprowadzone zarówno w ramach urzędowej jak i wewnętrznej kontroli. W dniu 30.06.2021 r. wydano decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia z terminem wykonania do 30.09.2022 r. W odniesieniu do zaistniałej sytuacji PPIS we Wrześni wydał 2 komunikaty o jakości wody przeznaczonej do spożycia. W celu doprowadzenia wody do właściwych parametrów chemicznych właściciel wodociągu podjął następujące działania: płukanie hydrantów, płukanie sieci wodociągowej, sprawdzenie i płukanie filtrów. W dniu 27.09.2021 r. Stacja Uzdatniania Wody w Gozdowie została wyłączona i rozpoczęto modernizację obejmującą zarówno część technologiczną jak i budowlaną. Na czas prowadzonych prac miejscowości zasilane w wodę z SUW Gozdowo, zostały przełączone na zasilanie z SUW Otoczna.

Wodociąg publiczny w Gulczewie – enterokoki - przekroczenie trwało 5 dni (maj), bakterie gr. coli - przekroczenie trwało 9 dni. Analiza wody pobranej w ramach kontroli urzędowej w dniu 17.05.2021 r. wykazała obecność w wodzie enterokoków w ilości 2 jtk/100 ml. Ponowne badanie przeprowadzone w dniu 19.05.2021 r. z dodatkowych 5 punktów potwierdziło zanieczyszczenie bakteriologiczne wody wykazując w sieci obecność enterokoków w ilości 2 jtk/ 100 ml, bakterii gr. coli w ilości 9 jtk/ 100 ml i E. coli w ilości 1 jtk/100 ml. Kolejne pobory prób wody odbyły się w ramach kontroli urzędowej w dniach 24.05.2021 r. i 27.05.2021 r. oraz w ramach kontroli wewnętrznej w dniach 21.05.2021 r. i 24.05.2021 r. Działania podjęte przez właściciela wodociągu okazały się skuteczne i w dniu 30.06.2021 r. PPIS we Wrześni wydał decyzję o przydatności wody do spożycia. W okresie zanieczyszczenia wody PPIS wydał komunikat o pogorszeniu jakości bakteriologicznej wody w dniu 21.05.2021 r. i poinformował, że woda nadaje się do spożycia tylko po przegotowaniu.

W pozostałych przypadkach po przeprowadzonych badaniach jakości wody stwierdzono, że jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym spełniała w badanym zakresie wymagania określone w rozporządzeniu J.S.

Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

3. Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów.

W ciągu roku 2021 wodę spełniającą wymogi sanitarne, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) dostarczały siedem wodociągów, wodociągi w Kaczanowie i Gozdowie borykały się z ponadnormatywną wartością związków manganu, żelaza w wodzie. Jeden wodociąg publiczny w Gulczewie odnotowano incydentalne przypadki wystąpienia bakterii grupy coli, enterokoków i *E. coli*.

Obecność **manganu** oraz **żelaza** w wodzie, zwłaszcza w ilościach stwierdzonych w badanych próbkach nie ma istotnego znaczenia pod względem bezpieczeństwa zdrowotnego, może natomiast przyczyniać się do niepożądanego smaku wody, a ponadto powodować wzrost barwy wody i uchwytne przebarwienie instalacji sanitarnych, ceramiki sanitarnej, pranej odzieży i powierzchni mających kontakt z wodą.

W związku ze stwierdzoną ponadnormatywną zawartością manganu i żelaza na stronie internetowej PSSE we Wrześni umieszczono komunikaty informujące mieszkańców miejscowości zaopatrywanych w wodę z ww. wodociągów że stwierdzone przekroczenia nie mają negatywnego wpływu na bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów.

W związku z wystąpieniem bakteriologicznego zanieczyszczenia wody w wodociągu publicznym w Gulczewie, PPIS we Wrześni wydał komunikat dla konsumentów zaopatrywanych przez ten wodociąg o pogorszeniu jakości bakteriologicznej wody i poinformował, że woda nadaje się do spożycia tylko po przegotowaniu.

Bakterie grupy coli - odznaczają się zdolnością przetrwania i namnażania w systemach dystrybucji wody, stąd mogą być stosowane w celu oceny czystości i szczelności systemów dystrybucyjnych oraz potencjalnej obecności biofilmu. Ich obecność w wodzie opuszczającej stację uzdatniania wody wskazuje, że proces uzdatniania nie przebiegał prawidłowo i powinien zostać skorygowany.

Enterokoki, E. coli – obecność tych bakterii może być wykorzystywana jako wskaźnik niedawnego zanieczyszczenia kałowego wody. Wykrycie tych drobnoustrojów powinno skłaniać do dalszych działań w tym pobierania kolejnych próbek wody i poszukiwania potencjalnych przyczyn jej zanieczyszczenia, takich jak niewłaściwe uzdatnianie wody lub uszkodzenie systemu dystrybucji.

4. Reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

W 2021 roku do tutejszego organu nie zgłoszono informacji o reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody na nadzorowanym obszarze w gminie Września.

5. Sposób uzdatniania wody i dezynfekcja

W wodociągach publicznych woda ujmowana jest ze studni głębinowych. Proces uzdatniania wody obejmuje ciśnieniowe napowietrzanie, filtrację żwirową oraz dezynfekcję ciągłą przy użyciu podchlorynu sodu.

6. Działania naprawcze, modernizacje

W dniu 27.09.2021 r. Stacja Uzdatniania Wody w Gozdowie została wyłączona i rozpoczęto modernizację obiektu polegającą na dociepleniu i pomalowaniu elewacji budynku, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, remoncie dachu, wymianie filtrów, złóż, rurociągów i przepustnic, wymianie instalacji elektrycznej i alarmowej, instalacji zestawu podnoszącego ciśnienie, podłączeniu zbiornika wód popłucznych i zbiornika na odcieki z chloratora oraz zwizualizowanie procesu technologicznego w dyspozytorni SUW we Wrześni.

W SUW w Kaczanowie wymiana obudów studni głębinowych, położenie kostki brukowej wokół studni.

Pod koniec 2021 r. Stacja Uzdatniania Wody w Gulczewie została wyłączona i zdemontowana.

W roku 2021 nie odnotowano znaczących awarii urządzeń wodociągowych, mogących mieć istotny wpływ na okresowe braki w dostarczeniu wody.

NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni w oparciu o akty prawne:

- Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195),
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a.